

Синдикално

ЛИСТ СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Број 216 • март-април 2022 • Година XXII • Бесплатан примерак • www.sind-obr.org.rs

ISSN 1451-7574

У међувремену...

Пише: Валентина Илић

Након две године пазуе због епидемије корона вируса, ове године је Први мај обележен протестом испред фабрике "Јура" у

Лесковцу. У организацији Савеза самосталних синдиката Србије, под слоганом "Наш је став поштујте Устав", више од хиљаду и по учесника, окупило се на градском тргу у Лесковцу и у протестној шетњи упутило према "Јури", фабрици која је широј јавности позната по нехуманом и незаконитом односу према запосленима, по кршењу свих права, како људских тако и синдикалних. На платоу испред фабрике окупљенима су се обратили председник Савеза Љубисав Орбовић, потпредседница мр Валентина Илић, секретар Савеза Зоран Михајловић, потпредседник Горан Милић и други. Менаџменту те Јужнокорејске компаније, симболично је на капији остављен Устав и Закон о раду, чиме је поручено да проуче највиши правни акт државе у којој послују и Закон који регулише права и обавезе запослених и послодавца.

У марту су одржане редовне седнице Надзорног одбора, Председништва, Републичког одбора и Одбора делатности предшколских установа о чему пишемо у овом броју.

У суботу 12. марта одржан је заједнички протест три репрезентативна синдиката из образовања. Термин протеста

су одредиле колеге из "Независности", али је договорено да буде одржан још један протест крајем марта, који ће организовати Синдикат образовања Србије.

Окупљенима су се, испред нашег синдиката, обратили потпредседница СОС и председница Одбора делатности високог образовања др Марина Миленковић, председник Одбора делатности предшколских установа Новак Катић и председница Синдиката Валентина Илић. Јавности су предочени захтеви и проблеми у свим делатностима образовања, а најављен је и нови скуп.

Због слабог одзива, ГСПРС "Независност" и СРПС су отказали учешће у протесту најављеном за 26. март, а поред тога у петак и суботу, 25. и 26. марта, одржавала се проба мале матуре. Политичка ситуација, пред предстојеће изборе, није била повољна и постојала је могућност да протест СОС буде злоупотребљен. Из тих разлога одржана је ванредна седница Председништва и донет је Предлог одлуке о одлагању протеста, што је Републички одбор, електронским путем прихватио. У светлу тих догађаја, један од закључака са седнице Председништва је био да мора бити преиспитана даља сарадња са другим синдикатима. До сада је сарадња била солидна, постојала је комуникација, али је очигледно да други синдикати због унутрашњих проблема нису у стању да се држе договора, нити да се консултују са осталим синдикатима пре доношења одлука њихових органа.

Почетком априла СОС се обратио председнику Републике као подсетник на обећање дато у медијима да ће запосленима у просвети бити исплаћена једнократна помоћ, као и другима у јавним службама. У СОС сматрамо да смо нашом заслугом успели да обезбедимо исплату 10 хиљада динара помоћи, која је пред првомајске празнике исплаћена запосленима у основним и средњим школама, у високошколским установама и ученичким и студентским домовима. У очекивању је и исплата помоћи за запослене у предшколским установама.

На иницијативу Одбора делатности предшколских установа, ресорном министарству је упућен захтев за мишљења о примени одредби закона из области образовања и васпитања, које се односи на припадајуће коефицијенте за одређена звања запослених.

На крају, одржани су и преговори о Анексу ПКУ за основне и средње школе и домове ученика. На последњој седници Председништва одржаног 29. априла, договорено је да се ресорном министарству упути допис и тражи коначан текст Анекса о чему треба да Републички одбор узме став.

Нажалост, после одржаних избора Влада је још у техничком мандату и велико је питање када ће нова бити формирана и када ће нови министар просвете започети мандат, што у многоме отежава комуникацију са Министарством просвете, науке и технолошког развоја.

Позив за Спортске сусрете СОС

Позивамо вас да учествујете на **XI Спортским играма** у организацији Синдиката образовања Србије, које ће се одржати од четвртка 15. до недеље 18. септембра 2022. године на спортским теренима Хотела "Ђердап" у Кладову.

Пријаве за учешће на играма, подносе се писмено до 15. маја 2022. године према Правилнику игара, на адресу Републичког одбора Синдиката образовања Србије, Дечанска 14/6, 11000 Београд, факсом на број 011/ 3233 - 229 или електронски, на e-mail.obrazovawe@sindikat.rs или kampa64@gmail.com.

Котизација за сусрете износи **10.000,00** динара по учеснику без превоза. У котизацију је урачунат смештај учесника, који почиње од четвртка са вечером и завршава се у недељу са доручком, затим осигурање, коришћење терена, просторија и реквизита, услуга судија, ангажовање дежурне лекарске службе, медаље, пехари и свечана вечера. Котизација се уплаћује у пет рата и то: **прву рату** у висини од **2.000,00** по учеснику уплатити до **15. маја 2022.** године, **другу рату** у висини од **2.000,00** по учеснику, до **15. јуна 2022.** год., **трећу** у висини од **2.000,00** по учеснику, до **15. јула 2022.** год., **четврту рату** у висини од **2.000,00** по учеснику до **15. августа 2022.** год. и **пету рату** у висини од **2.000,00** до **15. септембра 2022.** год. на рачун Синдиката образовања Србије, број: **330 - 4002025 - 92** са назнаком: **Котизација за XI Спортске игре.**

Пријаве екипа шаљу се за следеће спортове:

Мушкарци:

- Одбојка (6)
- Баскет (3)
- Мали фудбал (4 + 1)
- Тенис (појединачно)
- Куглање (2)

Жене:

- Одбојка (6)
- Баскет (3)
- Мали фудбал (4 + 1)
- Тенис (појединачно)
- Куглање (2)

- Шах (4)
- Стони тенис (2)
- Пикадо (3)
- Навлачење конопа (6+2)
- Пливање - слободно (појединачно)
- Шах (4)
- Стони тенис (2)
- Пикадо (3)
- Навлачење конопа (6+2)
- Пливање - слободно (појединачно)

Укупна цена смештаја износи 11,300.00 динара. Синдикат образовања Србије суфинансира Спортске игре у висини од 1,300.00 динара по учеснику. За све додатне информације можете погледати сајт Синдиката образовања Србије www.sind-obr.org.rs или се обратити на телефоне 011/3233-229 и 011/3233-764.

Председница
мр Валентина Илић

РОС и Председништво о финансијама и протестима

Пише: Миодраг Камперелић

У марту су одржане редовне седнице Надзорног одбора, Председништва и Републичког одбора. На седници Надзорног одбора одржаној 10. марта, разматрани су Финансијски извештај Републичког одбора за 2021. годину и Предлог финансијског плана за 2022. годину. У свом извештају Надзорни одбор је констатовао да је Синдикат пословао рационално у складу са Статутом и одлукама Републичког одбора и предложио да се разматрани документи усвоје.

У петак, 11. марта, одржане су седнице Председништва и Републичког одбора. Председништво је усвојило предлоге Финансијског извештаја за 2021. и Финансијског плана за 2022. годину, као и план активности Синдиката образовања Србије за ову годину. Председништво је разматрало организацију заједничког протеста (12. март) и предложило да СОС организује протест крајем марта. Договорено је да протест буде одржан у суботу, 26. марта, у 12 сати, када ће бити одржане седнице одбора делатности предшколаца и основних и средњих школа.

На седници Републичког одбора верификовани су мандати новим члановима из Пирота и Београда, уместо колега Јадрана Николића и Зорана Ивковића, који су отишли у пензију. Нови чланови Републичког одбора су Драгана Јовановић из пиротске Млекарске школе и Биљана Благојевић из београдске Друге економске школе.

Председница Надзорног одбора Олга Станковић је поднела Извештај о финансијском пословању Републичког одбора у којем је предложено да се Финансијски извештај за 2021. и Финансијски план за 2022. годину усвоје. Након усвајања ових докумената разматрана је актуелна ситуација у образовању. На седници је било још речи о учешћу СОС на протесту 12. марта, организованом заједнички са синдикатима "Независност" и СРПС на Тргу Николе Пашића у 12 сати. Речено је да ће испред СОС на протесту говорити председница мр Валентина Илић, потпредседница др Марина Миленковић и председник Одбора делатности предшколских установа Новак Катић.

Републички одбор је прихватио предлог Председништва да буде орга-

низован још један протест 26. марта, на истом месту са иста два синдиката, на којем ће бити већи број учесника, чиме би био појачан притисак на Владу пре заказаних избора.

Усвојен је и план активности Синдиката образовања Србије за ову годину и представљена упоредна анализа материјално финансијског положаја запослених у просвети у последњих десетак година, коју су приредили стручњаци из одељења за економска питања Савеза самосталних синдиката Србије.

Републички одбор је, на предлог Председништва, донео одлуку о одржавању Спортских сусрета СОС за 2022. годину у Кладову. Хотел "Бердап" је понудио најбоље услове и најнижу цену смештаја за учеснике.

Заједничка седница Републичког и Покрајинског одбора предшколаца

Пише: М. К.

У Београду је 25. марта одржана заједничка седница Републичког и Покрајинског одбора делатности предшколских установа. На седници су разматрани актуелни проблеми у предшколском образовању и донет План активности за наредни период.

Договорено је да Влади поново буде упућена иницијатива за решавање проблема запослених у предшколским установама, затим да буде затражен наставак рада Радне групе формиране при Влади, да буде организован округли сто са најважнијим темама из ове области, као и да започне рад на припремама протеста.

На седници су наведени кључни проблеми који траже хитно решавање, а то су:

- корекција Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у предшколским установама, због одлагања примене платних група и разреда;
- признавање стручне спреме и припадајућег коефицијента за кадрове који су се дошколовали;
- измена и допуна норматива у вези са бројем деце у групама;
- питање дефинисања и исплате накнаде за топли оброк и регрес;

- закључивање колективних уговора за предшколске установе на нивоу локала;
- акредитовање високошколских установа за образовање кадрова у предшколским установама и други.

Одбор делатности је донео одлуку о предлогу измена Одлуке о броју, структури и начину избора чланова Одбора делатности предшколских установа за период 2020 / 21. - 2025 / 26. године у члану 3, тако да уместо представника ПУ из Деспотовца буде представник ПУ из Петровца.

Солидарна помоћ и једнак третман

Синдикат образовања Србије, као једини репрезентативан за све нивое образовања, затражио је средином априла од МПНТР и Министарства финансија да сви у систему образовања по питању солидарне помоћи буду једнако третирани, што је, уосталом, гарантовано ЗОСОВ.

Тим поводом надлежним министима, али и медијима да би и јавност била упозната, упућен је допис у којем је истакнуто да ће, према расположивим информацијама, запослени у предшколском васпитању и образовању бити изузети из солидарне помоћи 10.000 динара, која намењеној свим запосленима у просвети.

У допису СОС, као репрезентативног синдиката за све нивое образовања, истакнуто је да су у систему образовања, који је у надлежности МПНТР, запослени од предшколског до високог образовања, укључујући и запослене у ученичком и студентском стандарду и с пуним правом захтевано да солидарна помоћ буде исплаћена свим запосленима, без дискриминације и без обзира на то да ли се финансирају из локалног или републичког буџета.

“Запослени у предшколским установама су у протекле две године поднели

огroman терет посебних услова рада током епидемије Ковида 19 и дали пун допринос обављању васпитно-образовног процеса и чувању здравља најмлађих. Поред ниских зарада и великог броја запослених у предшколским установама са минималном зарадом, ова помоћ је најмање што се може учинити за оне који су поднели највећи терет у функционисању система васпитања и образовања од маја 2020. године”, написано је у овом допису, који је потписала председница Валентина Илић.

Месец дана раније на адресу председнице Владе Ане Брнабић и надлежних министара Бранка Ружића и Синише Малог упућен је заједнички допис три репрезентативна синдиката (СОС, ГСПРС и СРПС) у којем је констатовано да држава није показала добру вољу да реално сагледа проблеме запослених у образовању у времену неуређености и неправедности система плата запослених у јавном сектору и времену одлагања примене Закона о систему плата за 2025. годину. Због свега наведеног репрезентативни синдикати у образовању су затражили додатно повећање цене рада 15 одсто за све запослене у образовном систему, исплату солидарне помоћи 20.000 динара за све запослене од

предшколског до високог образовања, због отежаних услова рада и преоптерећености у условима пандемије, затим исплату накнаде за топли оброк и регрес за све у образовном сектору, као и закључивање анекса колективних уговора.

У борби да солидарну помоћ, поред социјалне заштите, добију и сви запослени у образовању, почетком априла допис је упућен и председнику Александру Вучићу после изјаве у којој, иако обећана у предизборној кампањи, солидарна помоћ за образовање није ни поменула. Као и у допису надлежним министима, председнику је предочен двогодишњи напор запослених током трајања пандемије.

“Поред чињенице да се образовни систем урушава последњих десетак година, да све више младих одлази из земље, да је све мање квалификованих радника који треба да носе образовање, Синдикат образовања Србије као представник запослених, не може мирно да посматра неправду и неће дозволити да се упропасте генерације младих од којих зависи будућност ове земље, пише у допису председнику Србије.

Протест три репрезентативна синдиката

Пише: РСР

Три репрезентативна синдиката образовања: “Независност”, Синдикат образовања Србије и Синдикат просветних радника Србије протествовали су 12. марта на београдском Тргу Николе Пашића тражећи од Владе Србије да им испуни раније упућене захтеве, међу којима и повећање зарада минимално 15 одсто.

Председница СОС Валентина Илић обратила се окупљенима рекавши да је Србија земља која полако умире, да је демографска политика погрешна и да држава не даје ништа за пето дете, да је од 156.500 запослених њих 2.500 изашло из система и да су они “отишли и отпутовали и више их нема”.

“А нама Министарство просвете тврди да су отварањем намештених конкурса запослили људе који су по осам, девет година радили на уговор. Месец дана смо преговарали око колективног уговора, да би смо га потписали онаквог какав јесте и само га продужили на три године. Тражили смо бенефите које имају и остали из јавних служби, тражили смо за 40 година рада да се исплате јубиларне награде, да нам се за сваку годину рада исплати 0.5 процената. Тражили смо да људи који болују од малигних болести не иду на часове после хемотерапија и да им се исплаћује 65 одсто плате. До дана данашњег нисмо добили одговоре које смо тражили. Тражили смо анекс колективног уговора,

какав користе и други”, рекла је председница СОС и додала да је просечна потрошачка корпа у Србији, према подацима из прошле године, коштала 74.000 динара.

“Наставник који има коефицијент 17,32 чија основица се помножи са 3.833 - ценом рада у просвети, па ако има 10 година стажа и ако има разредно старешинство може да добије 71.000 динара плату. Дошли смо на овај протест да кажемо да постојимо, хвала вам сто сте дошли и видимо се 26. марта у много већем броју”, закључила је Илић.

Марина Миленковић, потпредседница СОС је рекла да се обраћа у име свих запослених у високошколским установама.

“Желим да искажем незадовољство ситуацијом која се не тиче само матери-

јалног статуса, који је доведен до ивице, него и условима рада. Ако погледате услове за напредовање наставника на факултету, врло су строги, критеријуми високи, а држава улаже минимум у развој науке. О платним разредима се прича од 2013. године и њих ће, ако доживимо, увести 2025. а питање је, да ли ће и тада. Млади људи који имају неизвесан положај и уговор на одређено време, завршавају докторате и одлазе са факултета. Одлазе нам они који су најбољи, бисери ове нације које школујемо. Улагање у истраживања је улагање у будућност једне земље. Један истраживач нема стални радни однос и после три године може да изгуби посао”, рекла је том приликом др Миленковић.

РЦ Лесковац - правни послови

Пише: Драгана Карапанџић - Стефановић

У предходном броју "Синдикалног пера" због недостатка простора изостао је Извештај о раду сарадника за правне послове РЦ за Јабланички округ Драгане Карапанџић - Стефановић.

ПРАЋЕЊЕ АНГАЖОВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ

1. Рад у Радној подгрупи за праћење ангажовања запослених при Школској управи Лесковац (ШУ) - реализован је кроз: редовно присуство састанцима и активно учешће у поступку доношењу конкретних одлука Радне подгрупе, по захтевима запослених, указивање на правила процедуре везана за рад и одлучивање на нивоу подгрупе и залагање за поштовање истих, давање појашњења Стручног упутства МПНТР за праћење ангажовања запослених којим је уређен рад радних подгрупа, давање појашњења одредаба Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о раду, Закона о државној управи, Закона о инспекцијском надзору, Закона о просветној инспекцији, ПКУ за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, одлука Комисије за тумачење ПКУ, као и подзаконских аката у вези са сваким конкретним предметом о којем Радна подгрупа одлучује, а који изискује додатна правна појашњења. Одржано је у 15 састанака, у просеку један месечно, а осим тога, било је и "online" одлучивања. Сви запослени - чланови СОС, који су се обратили за помоћ успешно су остварили законом загарантована права. ОШ "Радован Ковачевић-Максим" у Лебану и Гимназија у Власотинцу две су установе чији руководиоци нису поступали по одлукама Радне подгрупе, инспекцијским налозима и упутствима Посебне радне групе МПНТР.

2. Правна помоћ запосленима у поступку преузимања - члановима СОС који остварују право да учествују у поступку преузимања, реализована је кроз информисање о правилима процедуре, достављање података о слободним радним местима, издавање конкретних савета и упутстава у вези са процедуралним радњама у поступку преузимања, заступање интереса запослених и њихових права на преузимање у оквиру поступка пред Радном подгрупом, израда одговарајућих поднесака према послодавцима, инспекцијским органима, као и Посебној радној групи Министарства просвете - реализовано је током целе протекле године, у зависности од потреба чланства.

3. Рад на унаређењу постојеће праксе поступка преузимања запослених:

- залагање за редовно вођење евиденције и већу транспарентност евиденције МПНТР ШУ о технолошким вишковима, запосленима са непуним радним временом и о слободним радним местима директиним иницијативама на састанцима Радне подгрупе и кроз конципирање званичних дописа Синдиката према надлежној ШУ у вези са овим питањима, у сарадњи са председником Одбора,

- залагање за већу укљученост Синдиката на нивоу Округа и председника синдикалних организација у поседовању података о слободним радним местима кроз инсистирање да се комплетни подаци редовно достављају и Синдикату, а не само директорима установа.

- залагање за укљученост Синдиката на нивоу Округа у састанке представника ШУ и директора установа пред почетак школске године - реализовано периодично.

4. Достављање обавештења о учешћу у раду Радне подгрупе и размена информанција и података са председником Одбора и председницима СО у саставу Одбора о свим важним питањима о праћењу ангажовања запослених, процедура преузимања и одобрења конкурсних процедура - реализовано током целе године.

5. Израда и достављање Републичком одбору извештаја о уоченим проблемима неправилне и погршне примене закона у пракси који могу оштетити права и правне интересе запослених у поступку преузимања, уз достављање предлога за отклањање истих - проблем неправилне примене закона приликом расподељивања технолошки вишкова на слободне наставне активности, проблем одрицања надлежности инспекцијских органа Министарства за надзирање примене дела ПКУ којим се уређује престанак потребе за радом - реализовано током јануара и фебруара 2021.

ПРАВНА ПОМОЋ ЧЛАНСТВУ

1. ПРВИ И ДРУГИ НИВО (претходе судској заштити права): информисање, консултације, давање савета и упутстава запосленима о примени прописа којима се уређују права и обавезе из рада и по основу рада и израда различитих врста поднесака у оквиру процедура за остварење права или заштите радних права, најчешће у вези примене Закона о раду, ЗОСОВ, других закона из области

образовања и ПКУ. Осим преузимања, запослени су најчешће тражили правну помоћ ради примене критеријума којима се утврђује делимични и потпуни престанак потребе за радом, па због дискриминације, права на накнаду трошкова превоза, права на јубиларну награду, заштите због повреде забране насиља, права на солидарну помоћ, права и обавезе у вези стручног усавршавања, права на увећање зараде услед прекорвременог рада. Реализовано у зависности од потреба чланства.

2. ТРЕЋИ НИВО (судска заштита права): упућивање запослених - чланова СОС, адвокатским канцеларијама, са којима РЦ за Јабланички округ има сарадњу, када су исцрпљена правна средства у оквиру процедуре која претходи судској заштити. Затим, координација активности између адвокатских канцеларија, израда и достављање извештаја РОС о положају запослених и разлозима тражења судске заштите права - реализовано у зависности од потреба чланства.

Прошлу годину је обележила минимална потреба за покретањем нових судских поступака (увећање зараде за рад по индивидуалном образовном плану и неправилне одлуке послодавца о унутрашњој организацији рада - премештање запосленог на неоговарајуће радно место).

Зато је знатно била већа потреба за координацијом између адвокатских канцеларија и чланова СОС у оквиру раније покретних судских поступака (неисплаћен регрес и накнаде за исхрану) и огледала се у посредовању, консултацијама, саветовању, размени и достављању поднесака и релевантне документације - реализовано током целе године, нарочито у првом и другом кварталу.

СТРУЧНА ПОМОЋ ПРЕДСЕДНИЦИМА СО

Информисање, консултације, издавање упутстава у вези:

- примене регулативе за уређење спровођења избора у СО; процедуре у банци у којој СО има рачун, процедура оснивања, уписа или промене назива СО у Регистру који води Министарство за рад - реализовано је периодично у зависности од потреба;

- примене регулативе за уређење организовања и начина рада СО, као и усклађивања рада СО са Статутом, Правилима о раду, Правилником о материјално-финансијском пословању;

/Наставак на 6. страни/

/Наставак са 5. стране/

- примене прописа: ПКУ, ЗОСОВ, ЗОР, као и других закона и подзаконских аката из области образовања, а посебно у вези праћења правилности процедуре бодовања за утврђивање запослених за чијим је радом престала потреба на нивоу установа; помоћ и посредовања између чланова у поступку преузимања и Регионалног центра; помоћ у оцени и изјашњавању о испуњености услова за расписивање конкурса за пријем у радни однос на неодређено време; помоћ око реализације одлука виших органа о штрајку; улога и учешће представника СО у раду школског одбора; посредовању између послодавца и запосленог у спорним ситуацијама, као и у дисциплинским поступцима који се воде против чланова СО; помоћ око режима рада и положаја запослених у условима епидемије и друго - реализовано током целе календарске године, на дневном, недељном и месечном нивоу;

- са укупним радом и деловањем Одбора Јабланичког округа СОС и РО СОС кроз редовну комуникацију и постављање обавештења, извештаја, одлука и додатних упутстава, непосредном комуникацијом, путем мејла и у оквиру "Вибер" групе РЦ за Јабланички округ СОС - реализовано током целе године на дневном и недељном нивоу.

ПРИПРЕМА ИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДЛОГА

1. ПКУ за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика - рад на конкретним предлозима измене важеће регулативе тицао се увођења веће самосталности синдикалних представника, већој заштити запослених жена које остварују право на заштиту материнства и садржао је корисне предлоге којима се нуде решења постојећих проблема и специфичности праксе, као и предлоге којима се додатно уређује постојећа и уводи нова, јаснија и терминолошки прецизнија регулатива. Припремљени предлози измена и допуна односили су се на чланове 5, 6 и 34. ПКУ - достављено председницима СО у електронској форми, Републичком одбору и Комисији за измене и допуне закона и ПКУ. Такође, указано је на оправдану потребу да многе одлуке Комисије за тумачење ПКУ, донете у претходном периоду, којима се разрађује примена одређених чланова, треба да постану интегрални део текста важећег ПКУ - реализовано у новембру 2021. године и достављено на увид председницима СО и Републичком одбору.

2. Закон о просветној инспекцији - рад на конкретним предлозима измене важеће регулативе овог закона односио се на чланове 2, 7 и 15 и

представља прецизирање и додатно наглашавање надлежности просветне инспекције да обавља послове надзора над применом ПКУ, који она у пракси не спроводи, иако за то постоји законски основ - реализовано током октобра 2021. и достављено председницима СО, Републичком одбору и МПНТР у оквиру поступка јавне расправе

3. Закон о средњем образовању и васпитању и Закон о основном образовању и васпитању - рад на конкретном предлогу измена чл. 29 првог и чл. 31 другог у погледу смањења горње границе броја ученика у одељењу - достављено Републичком одбору кроз поновљену иницијативу да се о овом питању расправља.

ПРОЦЕДУРЕ И МИШЉЕЊА

1. МПНТР: у складу са Законом о државној управи покретнуто је неколико одвојених поступака по четири различита захтева за прибављање мишљења надлежног министарства у вези са конкретном применом прописа, односно проблемима праксе који настају у вези са начином примене прописа из области образовања, као и два захтева за приступ информацијама од јавног значаја у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

МПНТР није доставило одговор ни на један захтев за достављање мишљења. Достављен је само одговор на захтев за приступ информацијама од јавног значаја и то после интервенције повереника за приступ информацијама од јавног значаја.

2. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања: Упућен је један захтев за приступ информацији од јавног значаја. И у овом случају одговор је стигао тек после интервенције повереника.

3. Повереник за приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности - од почетка јануара 2021. до краја децембра - упућене су три жалбе поверенику због пропуштања органа јавне власти да доставе тражене информације од јавног значаја

4. Заштитник грађана: упућен је захтев за давање мишљења и упутстава заштитника грађана поводом проблема у раду органа јавне власти, а којима се нарушавају права и положај запослених у установама образовања и васпитања. Упућене су четири ургенције, а затим и примедбе на мишљење заштитника грађана и захтев за допуну мишљења - поступак је у току.

5. Повереник за заштиту равноправности: упућено је три захтева за утврђивање дискриминације и предузимање мера из области надлежности повереника, две допуне захтева и једна ургенција.

ОСТАЛИ ПОСЛОВИ

1. Послови припреме седница Одбора и других органа: израда и достављање позива, вођење записника, израда одлука, вођење евиденције овог облика рада. Реализовано по распореду заказаних седница (четири седнице Одбора, једна седница Надзорног одбора).

2. Послови припремне комплетне процедуре за закључење уговора о осигурању чланова СОС и реализација наплате осигурања по закључењу уговора - осигурања од последица несрећног случаја, те и за случај хирушких интервенција и тежих болести за период 1. март 2021. до 1. март 2022. године; додатно индивидуално информисање председника СО и заинтересованих чланова о условима осигурања; припрема и израда документације за процедуру наплате последица несрећног случаја према евиденцијама СО - реализовано у фебруару и марту 2021. и у зависности од потреба чланства.

3. Конципирање, израда и достављање свих осталих аката, одлука, обавештења, иницијатива, предлога, и друго у периоду између седница Одбора - реализовано током годишњег периода у складу са потребама рада и налозима председника Одбора.

4. Прикупљање, вођење, чување и одлагање евиденција релевантних за рад Одбора: листе запослених, евиденција осигураника, евиденција чланства, приступнице и друго.

ПРЕЗЕНТАЦИЈА РАДА ОДБОРА И РЦ

1. Уређивање и редовно ажурирање "Фејсбук" презентације Одбора <https://www.facebook.com/groups/924987504668302>, постављањем извештаја, обавештења, одлука Одбора Јабланичког округа и Републичког одбора, као и информација, линкова и ауторских текстова са актуелним питањима и проблемима у просвети и синдикалном раду - **реализовано** кроз 78 објава.

2. Учесће у међународној "online" дебати у оквиру пројекта: "Како унапредити укљученост запослених у процесу доношења одлука", кроз представљање рада и резултата рада РЦ за Јабланички округ СОС у протеклих десет година, уз осврт на главне препреке у процесима доношења одлука и укљученост запослених - представника запослених у исте, али и презентација остварених резултата, као и модела успешне праксе упркос неафирмишућем друштвеном амбијенту - реализовано 19. 10. 2021. године.

(<https://eduinvolve.eu/en> и <https://sind-obr.org.rs>).

Споразумом продужено важење ПКУ

Пише: Весна Пфлуг

У "Службеном гласнику РС", број 27 / 2022 од 25. фебруара 2022. објављен је Споразум о продужењу рока важења Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика ("Службени гласник РС", број: 21 / 15 и 92 / 20 - продужено важење до 5. 3. 2019. Споразумом објављеним у броју: 16 / 18, затим продужено важење до 5. 3. 2022. Споразумом објављеним у броју: 8 / 19). Нови Споразум о продужењу ПКУ ступио је на снагу 5. 3. 2022. и важност истог траје до 5. 3. 2025. године.

Синдикат образовања Србије је благовремено започео активности и узео активно учешће ради спровођења успешног процеса преговарања и закључивања новог колективног уговора, којим би се побољшали услови рада и обим радних права чланова Синдиакта и свих запослених у просвети. Ова тема је била једна од тачака дневног реда на редовним седницама, како Републичког одбора, тако и на седницама Одбора делатности основних и средњих школа и домована ученика. Надлежни органи Синдиката поставили су смернице за преговарање и поставили обим у коме ће се Синдикат, као једна од уговорних страна, кретати. Преговори су се обављали у МПНТР са овлашћеним лицима из тог министарства и Министарства финансија са једне стране и са репрезентативним синдикатима: СОС, ГСПРС "Независност", УСПРС и СРПРС, са друге стране. СОС је представљала пред-седница мр Валентина Илић.

За седницу Републичког одбора СОС израђен је Предлог измена и допуна важећег КУ на следећи начин:

У члану 5. ПКУ брише се став 1, који гласи: "Пре почетка школске године, а најкасније до 15. августа, директори школа достављају листе запослених за чијим је радом у потпуности или делимично престала потреба у текућој школској години као и у претходном периоду и запослених који су засновали радни однос са непуним радним временом, као и листу слободних радних места, која треба да буде потписана од стране овлашћених представника репрезентативних синдиката школе. Уколико листа није потписана од стране овлашћених представника синдиката, директор је дужан да на листи наведе разлоге због којих то није учињено."

У члану 5. став 6 ПКУ иза "Пре почетка школске године", брише се речи: "начелници школских управа, представници директора и пред-

ставници репрезентативних синдиката заједнички".

У члану 5. ПКУ брише се став 8, односно речи: "Избор и пријем лица у радни однос, на основу конкурса, врши директор, под условом да се претходно преузимањем није могао засновати радни однос са лицем које је евидентирано у смислу ст. 1. и 2. овог члана, а испуњава услове утврђене актом о организацији и систематизацији послова."

У члану 5. ПКУ брише се став 12, односно речи: "Запослени који на лични захтев прекине радни однос у одређеној установи не пријављује се на листу запослених из става 1. овог члана".

У члану 17. ПКУ иза речи: "Послодавац", брише се речи: "је дужан". Овом интервенцијом је остављено послодавацу да оцени да ли је тражено неплаћено одсуство у функцији побољшања радног доприноса запосленог процесу образовања или није. Свакако, одлука послодавца треба да буде у писаној форми, како би запослени могао да уложи прво средство уколико сматра да су му права из радног односа повређена.

У члану 20. ПКУ - Елементи за утврђивање плате, дат је предлог да се иза речи: "...плате се утврђује на основу: основице за обрачун плата, коефицијента са којим се множи основица, додатака на плату...", додају и речи: "накнада за топли оброк и регрес". Овај предлог је дат иако је чланом 130. став 3. Закона о запосленима у јавним службама ("Службени гласник" број: 13 / 17, 95 / 18, 86 / 19, 157 / 20 и 123 / 2021) прописано да

запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у складу са законом којим се утврђује систем плата у јавном сектору. Међутим, како је чланом 163. истог закона прописано да се ова одредба примењује тек од 1. 1. 2025. године, то је Синдикат настојао да унапређењем одредби КУ (који важи у времену које покрива време пре законом одређеног рока), запосленима омогући коришћење овог права.

У члану 22. став 1 у тачки 4 ПКУ, предложено је да се право запосленог по основу времена проведеног на раду са 0,4% повећа на 0,5% од основице за сваку годину проведну на раду.

У члану 24. став 1. тачка 2 ПКУ, предложено је да се обрише реч: "или", испред речи: "професионалном", као непотребна.

У члану 25. ПКУ је прописано да послодавац може да осигура запосленог од последица несрећног случаја током 24 сата. Синдикат је предложио да одредба гласи да је послодавац дужан да осигура запосленог од последица несрећног случаја током 24 сата.

У члану 31. став 4. ПКУ у одељку јубиларна награда прописано је да је послодавац дужан да запосленом исплати јубиларну награду. У допуни синдикат је предложио да се иза тачке 4 дода тачка 5, која гласи: "две и по просечне плате - за 40 година рада проведених у радном односу".

У члану 32. ПКУ садашње ставове 3, 4 и 5 заменити са следећим ставовима: "(3) послодавац је дужан да, уз претходно прибављено мишљење синдиката, обезбеди деци запослених до 15 година старости пригодни поклон за Нову годину до неопорезивог износа; (4) послодавац је дужан да запосленој жени обезбеди пригодан поклон или новчани износ за Дан жена до неопорезивог износа и (5) послодавац је у обавези да наставницима, чији су ученици освојили једно од прва три места на такмичењима предвиђеним календаром такмичења МПНТ почевши од окружног нивоа, исплати новчану награду".

У члану 34. став 1 тачка 5 - имовно стање, у ПКУ брише се:

"1) ако су укупна примања домаћинства по члану на нивоу републичког просека према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике - 0,5 бодова,

2) ако су укупна примања домаћинства по члану испод републичког просека према последњем објавље-

/Наставак на 8. страни/

/Наставак са 7. стране/

ном податку републичког органа надлежног за послове статистике - 1 бод. Код бодовања имовног стања, под породичним домаћинством сматрају се: брачни друг, деца и родитељи које запослени издржава" и у тачка 7. - број деце бришу се речи: "број деце предшколског узраста, односно деце на редовном школовању до 26 година старости: 1) ако запослени има једно дете - 1 бод, 2) ако запослени има двоје деце - 3 бода,

3) ако запослени има троје и више деце - 5 бодова. Као дете на редовном школовању до 26 година старости сматра се и ученик завршног разреда основне и средње школе до краја школске године, односно до 31. августа године у којој дете има својство редовног ученика завршног разреда".

У члану 35. став 3 ПКУ иза речи: "број бодова", бришу се речи: "предност има запослени који је остварио већи број бодова по основу рада оствареног у радном односу, образовања, такмичења, педагошког доприноса у раду, имовног стања, здравственог стања, броја деце, и то наведеним редоследом".

У члану 39. предложено је да се део става 1 и цео став 2, који гласе: "... под условом да му се претходно исплати отпремнина, и то најмање у висини која је утврђена Законом о раду, односно која је утврђена посебним програмом за решавање вишка запослених у установама из области образовања у процесу рационализације броја запослених, који се доноси у складу са општим актом Владе који уређује та питања. (2) Исплата отпремнине врши се најкасније до дана престанка радног односа, а исплата свих неисплаћених плата, накнада плата и других примања које је запослени остварио до дана престанка радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду, најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа" избришу као непотрбни, с обзиром на то да је ово већ регулисано чланом 153. ЗОСОВ.

Имајући у виду да се време за преговоре за закључење новог ПКУ поклопило са временом у којем су текле изборне активности због истовремених председничких и парламентарних избора, па се даном расписивања избора Влада нашла у техничком мандату, то је СОС поступио прагматично и прихватио потписивање Споразума о продужењу ПКУ, уз обећање да ће се одмах по формирању Владе и избору министра просвете и министра финансија наставити преговори о закључењу Анекса ПКУ у основним и средњим школама и домовима ученика, којим би се уговорила побољшања радних права запослених у просвети.

Скупом испред "Јуре" СССС обележио Међународни дан рада

Пише: СССС / Р.С.П.

Савез самосталних синдиката Србије је 1. маја, под слоганом НАШ ЈЕ СТАВ ПОШТУЈТЕ УСТАВ, обележио Међународни дан рада скупом испред фабрике "Јура" у Лесковцу.

Менаџменту те јужнокорејске компаније, која је постала синоним за кршење радничких и синдикалних права, симболично је на капији остављен Устав и Закон о раду.

Тим гестом је поручено менаџменту те фабрике да проучи највиши правни акт државе у којој послује и Закон који регулише права и обавезе запослених и послодавца.

СССС је поручио радницима "Јуре" да нису сами, да је највећа синдикална централа уз њих и да ће се, снажно и организовано, свим правним и другим средствима, борити против експлоатације и дискриминације.

Након окупљања на градском тргу, више од 1.500 чланова из целе Србије, упутило се испред фабрике "Јура", где је одржана централна манифестација.

Председник СССС Љубисав Орбовић рекао је да се, за разлику од претходних година, када смо Први мај обележавали у Београду, сада Лесковац сам кандидовао за место окупљања.

Све већи степен бахатости и неодговорног понашања појединих страних послодавца према радницима и представницима синдиката, сведочи о дивљем капитализму који је завладао овим просторима и од српског радника направио роба који нема никаква права.

"Зато смо дошли овде да кажемо да не могу нашим колегама да раде шта хоће, да спроводе мобинг, забрањују синдикално организовање, већ да морају да поштују земљу у коју су дошли и њене законе", истакао је Орбовић.

Према његовим речима, и у другим фабрикама, у Рачи и Нишу, радници имају пуно проблема са послодавцем, уз то радећи по 12 сати дневно, без надокнаде.

Председница СОС и потпредседница СССС мр Валентина Илић обраћајући се окупљенима између осталог је рекла да радници имају плате испод минималне зараде, а да је топли оброк достигао 2.000 динара и указала да запослени у јавним службама немају топли оброк и регрес, да је то урачунато у плату, па кад се према коефицијенту они обрачунају и одузму види се тек онда шта им од плате остане. Она је указала да због таквог односа ускоро неће имати ко да ради, јер ће образоване кадрове заменити приучени, који ће да образују нашу децу. Валентина Илић је истакла да је власт заборавила сва изборена права и достојанствен рад за које се српски најстарији синдикат борио и изборио за 119 година.

На скупу у Лесковцу се још могло чути да је случај "Јура", нажалост, постао мустра другим послодавцима да се понашају слично, па чак и неки у јавном сектору покушавају да имитирају "Јуру". Поручено је радницима да ће, где год буде било потребно у Србији, СССС бити тамо, како би их подржао и заштитио.

Реализација пројекта Erasmus +

Пише: Б. Вишнић

Синдикат образовања Србије је 18. марта 2022 био домаћин састанку партнера ProTeach пројекта који се финансира у оквиру програма Erasmus +. Читав концепт пројекта је усмерен на успостављање снажног регионалног партнерства са значајним утицајем, који може да допринесе осигурању квалитета школског образовања на регионалном нивоу у суочавању са изазовима COVID -19.

Партнери у пројекту су, поред Синдиката образовања Србије (СОС), бугарски синдикат учитеља (СЕБ) и румунска Федерација слободних синдиката у образовању (FSLI).

Основни циљ пројекта је подршка наставницима у светлу садашњих изазова, који су повезани са променама различитих окружења учења (*online, offline, хибридно*)

Главна иновација, коју ће пројекат донети образовним системима у Србији, Румунији и Бугарској, је менторски теоретски и практични модел који ће бити примењен у процесу професионалног развоја педагошких специјалиста.

Током пројекта биће обучени наставници - ментори, који ће користити модел са пилот групом од 60 наставника. Након пилотирања менторског мод-

ела, он ће бити дисемирани свим члановима три синдиката, што је више од 250.000 наставника.

Наставници - ментори су имали прву обуку 9. марта, када су се детаљније упознали са методологијом рада, док је главна обука била 18. марта, уз учешће аутора пројекта из Бугарске проф. др Доре Лефтерове, проф. др Галина Цокова и др Лачезара Африканова, као и колега из Румуније који раде на реал-

изацији пројекта. Учесници су имали слична питања и дилеме у вези са активностима, али су исказали заинтересованост за један другачији приступ стручном усавршавању наставника кроз примену веома занимљиве методологије, којом се анализирају педагошка достигнућа у настави.

Све информације о пројекту могуће је пратити на web страници и на сва три језика: <https://proteach.info/?lang=en>

Нови пројекат: "Зелене школе"

Пише: Б. В.

Синдикат образовања Србије је 17. марта 2022. био домаћин почетног састанка пројекта "Зелене школе", који се финансира у оквиру програма Erasmus +. Тог дана је и потписан уговор о реализацији Пројекта. Партнери у овом пројекту, поред СОС су: бугарски СЕБ и румунски FSLI.

Циљ Пројекта је подршка учитељима кроз пружање квалитетног образовања, које је у складу са модерним димензијама теме и доприноси развоју писмености у заштити животне средине међу млађим генерацијама. Биће припремљена обука за учитеље у области заштите животне средине. Након курса биће припремљен приручник за учитеље, како би им помогао у примени концепта "зелене школе", који промовише развој свеобухватне културе заштите животне средине у школској заједници и ствара њихове индивидуалне стратегије наставе. Приручник ће на јасан начин помоћи учитељима у планирању, организовању и примени обуке о темама које ће реализовати у учионицама.

Основни концепт се ослања на циљеве и приоритете УН о зеленом плану за одрживи развој и преласку са парадигме рециклирања на концепт нултог отпада. Методе рада ће се фокусирати на практичне и искуствене активности ученика нижих разреда основне школе, са неговањем еколошке

свести и вештина еколошког понашања. Посебно поглавље биће посвећено концепту Зелене школе "иза активности у учионици", инспирисано ирским моделом.

Кроз пројекат ће бити обучено 30 учитеља, који ће ангажовати 750 уче-

ника у еколошким образовним активностима. Након пилотирања менторског модела, резултати ће бити дисемирани свим члановима три синдиката, што је више од 250.000 наставника.

GREEN SCHOOLS

ПОЗИВ УЧИТЕЉИМА

Позивамо учитеље да се укључе у Пројекат, ако су заинтересовани за тему и ширење сарадње са колегама из Бугарске и Румуније! То је прилика за обогаћење портфолија и рада темом која данас заокупља читаву планету, која мења навике, ставове и доприноси стасању нових генерација које ће бринути и о нашој будућности.

Позив је отворен до 20. маја - пријаве на е-mail: obrazovanje@sindikat.rs или на телефон: 011/3233-229

Солидарност са Украјином

Пише: Борка Вишнић

Редовно пролећно заседање Европског комитета синдиката образовања ETUCE, по очекивањима последње које се одвијало *online*, одржано је 28 и 29. марта.

Поред редовних тема - усвајање извештаја о раду у протеклој години и програма рада за ову годину, уз финансијске извештаје, главни део припремљен за дискусију и усвајање односио се на Специјалну конференцију, која ће се 5. и 6. јула одржати у Лијежу. То ће бити прво непосредно окупљање великог броја делегата и учесника након више година, чему је допринела пандемија вируса COVID - 19. Главна тема конференције обухвата сва важна питања за положај образовања и запослених у ванредним околностима, као и забринутост за смернице политике у постпандемијско време по будућност образовања: "Ангажовање и активност синдиката у Европи: мобилизација за квалитетно јавно образовање, за добробит ученика и унапређен статус наставника и наставног особља".

На Специјалној конференцији ће бити усвојена резолуција о главној теми, као и низ пратећих докумената, што би требало да обезбеди већу видљивост и уважавање синдиката образовања у европским институцијама, као и на националном нивоу организација чланица.

Чланови Комитета су дефинисали позиције синдиката пред усвајање докумената на предстојећем Образовном савету о одрживој заштити животне средине и садржајнијој сарадњи у високом образовању, а представљени су и резултати студије о утицају COVID-19 Омикрон варијанте на радне услове и безбедност наставника, академског и пратећег особља широм Европе. Такође, представљена је и анализа трендова на тржишту рада за младе професионалце у образовању и политике синдиката

образовања у вези са младим члановима и њиховом учешћу у структурама синдиката из перспективе синдиката, као и младих наставника широм Европе.

Комитет је, такође, усвојио ставове и препоруке у вези са квалитетом инвестирања у образовање у одговору на интензивну дискусију која се води међу доносиоцима одлука у образовном сектору и на националним и европском нивоу, а у светлу скорашњих ставова које је припремила група експерата, коју је ангажовала ЕУ - са веома спорним ставовима и препорукама које могу бити усвојене без стварних консултација са социјалним партнерима.

Међутим, ову седницу обележила је посебна расправа о ситуацији у Украјини. ETUCE Комитет је усвојио поруку солидарности са колегама из Украјине и позив на мир и заустављање ратних сукоба изазваних инвазијом Русије. Катерина Малиута - Осаулова, међународни секретар синдиката образовања из Украјине је предочила дирљиво сведочанство о тешким условима за украјинске цивиле, наставнике и ученике у њеној земљи, од којих се многи од рата

скривају у склоништима и известила о милионима Украјинаца који су напустили земљу. ETUCE је припремио изјаву солидарности о Украјини и Комитет је одобрио Резолуцију о миру, која ће бити поднета на усвајање на ETUCE Специјалној конференцији у јулу.

У току припрема за седницу, неколико синдиката образовања из балтичких земаља, уз пољски синдикат захтевао је искључивање руског синдиката образовања из Интернационале образовања, због тога што се нису јасно одредили против званичне руске политике у вези са Украјином, као и искључивање Галине Меркулове из руководства ETUCE, као потпредседнице из земаља ван ЕУ. Пошто је Галина Меркулова суспендовала свој статус, на седници Комитета је закључено да ETUCE неће предузимати даље мере тим поводом, пошто су ангажовани на начин на који то синдикати треба да раде - залагањем за мир и за сваку врсту помоћи образовној заједници и цивилима у Украјини, као и бројним избеглицама, којима треба обезбедити одговарајући смештај, а деци услове за наставак образовања.

ETUCE Саветодавни панел за образовање

Пише: Б. Вишнић

Једнодневни Саветодавни панел одржан је *online* 22. фебруара, а теме су се односиле на припрему седнице ETUCE Комитета и препоруке за унапређење предлога одлука или ставова.

Главни део активности биће усмерен на припрему Специјалне конференције ETUCE 2022, која ће бити одржана у јулу у Лијежу, што би требало да буде прво велико непосредно окупљање представника европских синдиката после шест година. Поред припреме главне теме о унапређењу квалитета образовања, највише се разговарало о унапређењу препорука за повећање атрактивности наставничке професије. Такође, чланови су разменили информације о најављеним протестима синдиката у више земаља. Представница СОС Борка Вишнић је информисала о планираним

протестима и разлозима незадовољства запослених у образовању у Србији. Представници ETUCE у телима ЕС известили су о активностима, али су истакли да се све чешће социјални партнери изостављају из комуникација о важним питањима за образовање и запослене, што ограничава могући утицај на доношење одлука.

Посебна пажња учесника била је посвећена студији о инвестирању у образовање, о чему ће расправљати и Савет за образовање ЕС. Ставови експерата у тој студији о потреби инвестирања у образовање су оцењивани и са становишта улагања у квалитетно образовање, као и ставови и потребним пристојним платама. Међутим, има и занимљивих и упитних ставова о нпр. утицају величине одељења на квалитет исхо-

да образовања, са образложењем да смањење величине одељења много кошта, а резултати дугорочно не морају бити бољи. Пошто је студија још привремена, постоји могућност да ови ставови буду кориговани, уколико у расправи буду учествовали и социјални партнери.

У вези са дигитализацијом и вештачком интелигенцијом, истакнути су етички изазови у примени, као и злоупотребе личних података, који се дају приватним компанијама. Такође, поред напада на податке, постоји претња за интелектуалну својину, јер се не тражи сагласност за коришћење материјала.

Посебна тема о којој се дискутовало била је о родној равноправности у предшколском образовању и нижим разредима основне школе.

Стални комитет за високо образовање

Пише: Р.С.П.

Редовна седница Сталног комитета за високо образовање ETUCE одржана је *online* 9. и 10. фебруара. У раду је учествовало више од 40 представника послодаваца и синдиката, који организују запослене у високом образовању, међу њима и представница нашег синдиката Марина Миленковић. Активност је повезана са реализацијом програма рада Европског секторског социјалног дијалога за образовање, а домаћин су биле организације из Холандије. У пројекту промоције квалитетне наставе и управљања реализовано је истраживање које је показало да су питања плата веома често расправљана кроз различите форме социјалног дијалога, док су професионална питања, као што су иновације и наставне методе у мањој мери заступљена у социјалном

дијалогу на националном или институционалном нивоу. Синдикати се залажу да је неопходан ефикасан социјални дијалог на свим нивоима, а не само једностране консултације.

Током седнице представљен је пример успешног социјалног дијалога у високом образовању у Холандији - кроз колективни уговор којим је повећан број запосленог академског особља са сталним уговором о раду, унапређени радни услови и смањено радно оптерећење академског особља и истраживача. Ипак, још треба да се ради на питању плата, дугорочне запослености и развоја каријере. И запослени и студенти сматрају недовољним издвајање за високо образовање, па траже дугорочни инвестициони план за овај сектор.

Истакнут је и недостатак социјалног дијалога у одређеним областима, као што је систем награђивања који подстиче такмичење. Учесници су истакли да је у многим земљама систем награђивања повезан са бројем публикација, а не квалитативним индикаторима.

Представници синдиката су, такође, истакли питање родне равноправности у оквиру социјалног дијалога. Комитети за једнакост у многим синдикатима подстичу активности на развоју академске каријере жена, а истичу и потребу смањења разлика у платама између мушкараца и жена у академском особљу и борбе против сваке врсте насиља над женама академцима.

Стални комитет за једнакост

Пише: Р. С. П.

Годишњи састанак више од 50 синдикалних експерата за једнакост широм Европе окупиле су се на *online* седници 8. и 9. фебруара 2022. Током састанка размењене су идеје и искуства о томе како промовисати једнаке могућности за квалитетно образовање и атрактивност наставничке професије, а у раду је учествовала и представница нашег синдиката Славица Манић. Поред ових тема, неизбежна је била и тема недостатка наставника и обнове синдиката.

Учесници су дискутовали о различитим потешкоћама у постизању једнакости у наставничкој професији и повећању разноврсности у синдикатима образовања.

Представница Европског синдиката ETUCE је истакла значај Директиве ЕУ о транспарентности плата, посебно за професије у којима су жене већина запослених, као што је то случај у образовању. Та регулатива може значајно да унапреди борбу за једнаке плате и зауставити потцењеност рада којима се баве жене. Синдикате треба подржати у њиховој борби за једнаке плате у колективном преговарању, како би се укинула родно заснована разлика у платама.

Синдикалне организације чланице ETUCE представиле су низ примера добре праксе у примени ETUCE Акционог плана о једнакости, разноврсности и инклузији - у посебним потребама, трансмисији демократских вредности и борби против расизма, примени родне равноправности и искорењивању сексуалног насиља, између осталих тема. О томе се детаљније разговарало и у радним групама, као и о Нацрту ETUCE политике у подизању статуса и унапређења атрактивности наставничке професије, као и главне Резолуције која се припрема за Специјалну конференцију ETUCE 2022.

Чланови Комитета су нагласили питања радног оптерећења и повећаног стреса повезаног са радом, који посебно утиче на жене, ризик дигитализације у образовању и тзв. "blended learning" за једнакост и инклузију и истакле да несигуран рад и погоршани радни услови у сектору снажно утичу на квалитет јавног образовања и усмеравају породице на приватно образовање или додатне услуге у образовању, што повећава постојеће социо-економске и друге разлике међу ученицима.

Учесници су расправљали и о резултатима истраживачке студије "Мапирање трендова тржишта рада и синдикална политика за младе наставнике и друге просветне раднике".

Синдикално перо

БОРКА ВИШНИЋ и МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ ● Телефон: (011)32-33-229 ● Тираж: 4000 ● www.sind-obr.org.rs ● E-mail: obrazovanje@sindikat.rs ● Графичка припрема: ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ ● Штамп: СИГНЕТА - Београд

Издавач: СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ, Дечанска 14, 11000 Београд ● Главни уредник: ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ ● Уредник: САША ЛУКОВИЋ ● Редакцијски колегијум:

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд 331.105.44(497.11)

СИНДИКАЛНО перо : лист Синдиката образовања Србије / главни уредник Валентина Илић. - Год. 1, бр. 1 (2001)- . - Београд : Синдикат образовања Србије, 2001- (Београд : Сигнета). - 30 цм Месечно. ISSN 1451-7574 = Синдикално перо COBISS.SR-ID 120073740

Лесковац: Првомајски протест

